

"זכרון מאיר"

פרשת השבוע

[עפ"י "לקט שיחות מוסר" מאת מרן ראש הישיבה הג"ר אייזיק שר זצ"ל]

הרמב"ם ב"אגרת תימן" כתב: וכבר הבטיחנו הבורא יתברך [וכו'] שכל מי שעמד על הר סיני שהם מאמינים בנבואת משה רבינו בכל מה שבא על ידו הם ובניהם ובני בניהם עד עולם, [וכו'], לפיכך יש לך לדעת שכל מי שנטה מדרך הדת הנתונה במעמד ההוא שאינו מזרע האנשים ההם, וכן אמרו רז"ל על כל המסתפק בנבואה: לא עמדו אבותיו על הר סיני. [וכו'].

וקשה עפ"י שהרי קורח ועדתו [כלשון הרמב"ן] "כפרו בכל מעשי ה' אשר עשה במצרים ובמדבר וגם במעמד הר סיני [וכו']".

והנה הרמב"ם (בפ"י המשניות סוף ברכות) כתב: "עת לעשות לה' הפרו תורתך, יאמר, כי כשיבא העת להפרע מהם להנקם, יזדמנו סיבות לבני אדם להפר התורה, כדי שיבוא עליהם העונש במשפט, וזה הענין ארוך ורחוק עמוק עמוק מי ימצאנו".

חייהם של קורח וחבריו הגדולים היו חיי מחשבה בעולמות העליונים, ומפני שנמצא פגם בטוהר נפשם בעומק הלב הגיעו לידי שגגה בנקודה שהיא למעלה מהשגתם, הציצו ונפגעו וקיצצו בנטיעות ורצו להוציא לפועל את מחשבת טעותם, לכן ננעלו בפניהם דרכי התשובה וההכרה האמיתית, וגם נענשו שהוכרחו לעשות מעשים אשר לא ייעשו.

והנה לאחר שפתחה הארץ את פיה ותבלע אותם ויאבדו מתוך הקהל כרגע, למחרת יום זה הגדול והנורא שראו בו את נפלאות ה' ביד משה, נקהלו בני-ישראל עוד על משה ואהרן וטענו "אתם המיתם את עם ה'", ואי אפשר להבין איך יתכן שידברו נגד מעשי ה' אשר ראו אותם במו עיניהם, אלא שחטאם היה במחשבה בהרהור-הלב, ותיכף נענשו לדבר כך בפני משה ולקבל את העונש בכל חומרת-הדין.

[עד כאן דברי מרן ראש הישיבה הג"ר אייזיק שר זצ"ל]

*

*

*

ולא יהיה כקורח וכעדתו וגו'. (י"ז - ה'). הרמב"ם ציוה לבנו: אל תשקצו את נפשותיכם במחלוקת המכלה הגוף והנפש והממון וכו', ראיתי וכו' ומשפחות נספחו ישרים הורדו מגדולתם ועיירות גדולות נתערערו וכו' ונכבדים ניקלו ונתבזו - בסיבת המחלוקת. נביאים ניבאו וחכמים חכמו ופילוסופים חיפשו ויספו לספר רעת המחלוקת ולא הגיעו לתכליתה, לכן שינאו אותה ונוסו מפניה וכו' וגם אם כל שאר-בשרכם אוהב מדנים, התנכרו ורחקו מקירבתם פן תיספו בכל חטאתם.

תוכן (חלקי) - "הקדמת מסילת ישרים"

מצוי שאין זוכרים דברים ידועים, וע"י שישקוד ויחזור שוב ושוב על הנאמר בספר, ייזכרו לו הדברים וישים אל לבו את חובתו.

ע"י ידיעת היסודות הבסיסיים, יעמיק בחכמת היראה.

*

*

*

הדמיון שכאלו הכל ברור וידוע, מביא לכך שיש שאינם מעמיקים בחכמת-היראה.

בדרך-כלל, חריפי-המוח ומהירי-המחשבה, עוסקים בלימוד התורה (פלפול או הלכה), או בלימוד חכמות-העולם, ומעמיקים בפרטים ובדקויות, רק מעטים עוסקים בלימוד ובירור "חכמת-היראה".

חכמת-היראה כוללת:

לימוד האמצעים והתחבולות, שעל-ידם רוכשים קנינים בעבודת ה' (=שלמות-העבודה ועניי אהבת ה' יראת ה' וטהרת-הלב), ולימוד הדרך כיצד להתגבר על מפריעים.

כי כיצד תבוא החכמה הזאת בלב-האדם, אם לא יבקשנה, איך נקיים את חובתנו ע"י "מצות אנשים מלומדה".

והרי עבודת ה' שאינה בטהרה ובנקיות-הלב ואינה מושלמת, אינה נרצית כלל, והיא נמאסת ומתועבת, כי "כל לבבות דורש ה' וכל יצר מחשבות הוא מבין".

*

*

*

איך נמשיך לנהוג לפי הרגלינו וכ"מצות אנשים מלומדה", ולא נלמד את הדרכים לקנות יראת ה' [ולדעת מה היא ומה ענפיה, ואיך נתגבר על הבל-העולם הגורמים לשכח אותה], אהבת ה', דבקות בה', טהרת-המחשבה ותיקון המידות [כיצד ייושרו ויתוקנו המדות אם לא נשים לב אליהן].

כדי להבין יראת ה', צריך לבקשנה ככסף ולחפשנה כמטמונים, [כנאמר בפסוק].

יראת ה' קרויה "חכמה", כי רק ע"י עיון גדול אפשר לדעת באמת את הדרכים להשיגה.

חמשת חלקי שלימות-העבודה הנרצית לשמו יתברך:

יראת ה' [יראת רוממותו יתברך, ויבוש מלפניו בכל תנועה, וכל-שכן בשעת תפילה ולימוד התורה].

הליכה בדרכיו [כולל יושר המדות ותיקון, כל שתולדתה חיזוק התורה ותפארת לו מן האדם].

אהבת ה' [עד שתתעורר נפשו לעשות נחת-רוח לפניו, וישמח שמחה רבה בעשותו דבר מזה].

שלימות-הלב [שתהיה העבודה בכונה טהורה ולא לשום פנייה אחרת].

שמירת כל המצוות [בכל דקדוקיהן].

פלפולא דאורייתא

הערות בדין "בסיס" ו"טלטול מן הצד"

נהוג להניח חלה [וי"א דסגי בכל מאכל] כדי שלא יהיו השולחן והמפה "בסיס לדבר האסור" הפמוטים והנרות.
והקשה הג"ר משולם איגרא (מובא ב"ארחות שבת" ח"ב עמ' קל"ד), דהא יאכל את החלות בשבת וא"כ לדעת ר"ת דדוקא בשהמוקצה מונח עד סוף השבת הוי "בסיס לדבר האסור", לכאן ה"ה לענין דבר המותר שאם אינו מונח עד סוף השבת אין בכחו לבטל שלא יהא השולחן "בסיס לדבר האסור".
ולכ"י ימק"ל דהדבר המותר בכוחו להפקיע שם בסיס ע"י עצם היותו שם, וב"ארחות שבת" (שם) רצו לחדש דאפי' שכח דבר המותר לא ייחשב "בסיס לדבר האסור". אבל היה נלענ"ד דמהא דבעינן שיהא הדבר המותר שוה טפי מהמוקצה ולא סגי בשוין, מוכח דלעולם הוי בסיס להכל ולכן בעינן שיהא העיקר "דבר המותר", וא"כ י"ל דכשאינו מונח עד סוף השבת, וכל-שכן ב"שכח", לא הוי עיקר. וצ"ע.
ושוב העירוני דמקור הדברים בתשו' ר"ת בשו"ת ספר הישר תשו' ד', שם כתב האי דינא דבעי שיניח עד סוף השבת ואי לאו הכי הוי כ"שכח", וכתב שם הטעם דרק באופן זה מקצה [י"דחיה"] את הבסיס.

* * *

מבואר מהנידון דב"מ ורעק"א (הובא בב"מ סי' ש"ו), דחשיב "צורך דבר המותר" גם צורך "מחמה לצל".

והנה בכלי שמל"א מוכח דהיתירא דלצוגו"מ הוא משום צורך, ולא משום דרגת ההתעסקות, אבל לענין טמה"צ נקט החזו"א דהיתיר משום דרגת ההתעסקות, ולפי"ז בודאי מובן הא דלא בעינן דוקא צוגו"מ, אבל באמת באחרונים נר' דלא כהחזו"א (עי' סי' רע"ו דעת שו"ע הרב ומשנ"ב בדין טלטול הנר באחורי ידיו לצו"ג וגם לולא דבריהם נפרש לכ"י שמותר טלטול ע"י דבר אחר לצורך גופו של הנר, ועוד יעוי' דעת הט"ז ומשנ"ב סי' שח דמותר לדחוף מוקצה ע"י קנה לצורך מקומו) אלא דהתירו מפני הצורך ובכ"ז נקטו דסגי גם בצורך דמחמה לצל. (והחזו"א שם אתי לחלוק על הט"ז).

אמנם הב"מ דס"ל דביש לו צורך גם בדה"מ וגם בדבה"א אסור לטלטל לכ"י הי' נר' דלאו משום צורך דאי הכי מאי איכפת לן דיש לו צורך גם לדבה"א. ויש לדחות וצ"ע. ובענין טלטול נר באחורי ידיו יש לבית-מאיר (בסי' רע"ו) שיטה מיוחדת דהיתיר משום צורך דבה"מ להאיר לו, ומזה מוכח דלא כהחזו"א, וצ"ע.

לענין ד' דב"מ שניאר ולפ"ז ז"ל נלביץ כ"ז מרשון תשי"ח ולע"ז מרת עדינה ב"ר בנימן ע"ה נלביץ ט"ס תשי"ח ולע"ז מרת ניסל ב"ר משה דוד נלביץ ז"ל טבת תשי"ח ולע"ז ר' אשר אלכסנדר ב"ר שלמה ישעיהו הלוי ז"ל נלביץ כ"ט טבת תשי"ח ולע"ז ר' אלימלך ב"ר שלום ז"ל נלביץ כ"ז טבת תשי"ח ולע"ז ר' יחזקע חשיל ב"ר ישעיהו הלוי ז"ל נלביץ כ"ט שבט תשי"ח ולע"ז ר' אברהם אהרן ב"ר אלישור דוד ז"ל נלביץ ח' ניסן תשי"ח ולע"ז המיר אלישור יעקב חיים בה"ר ברוך יוסף נלביץ ז"ל ניסן תשי"ח ולע"ז ר' שמואל יצחק ב"ר אלישור ז"ל נלביץ ח' אייר תשי"ח ולע"ז מרת מרים (מליה) ב"ר יעקב הלוי ע"ה נלביץ ז"ל סיון תשי"ח

* * *

נא להעתיק בתפילה ולעורר רחמי שמים, לרפואת הרב רפאל מיכאל בן רייך, ולרפואת האברך רפאל שמואל בן יפה

e-mail

zichronmeir@shtavgen.co

יוצא לאור ע"י כולל "זכרון מאיר" – חניכי סלבדקה

מקום הלימוד: בית-המדרש סלבדקה – דרכי-א"י ש
רח' האדמ"ר טור 16, זכרון-מאיר בני-ברק
טל: 050-4125547

מחובות למכתבי:

ת. ד. 557, בני-ברק 51104
Address for letters:
P. O. B. 557, Be'er Brak 51303 Israel

The bank's details for inter-transfers

The first international bank of Israel Ltd.
Branch: psgl ha-bank ac 158
Branch address: 42, Oharon St. 44.
Bank: bank 51511
Swift code: FIBZIL33
iban: il 4505218000000435120

מסמך מס' 588688

שיעור בהלכות שבת מתקיים בס"ד במוצאי שבת קודש בשעה 10.30

הציבור מוזמן

השיעור בכולל קדימה, מתקיים בס"ד ביום ראשון בשעה 5.00.